

Nieuwsbrief NSGV – Bisdom Groningen – Leeuwarden

Nr. 25 – september 2014 – 4^e jaargang nr. 5.

Inleiding

Deze Nieuwsbrief verschijnt naar aanleiding van de laatst gehouden algemene bestuursvergadering op maandag 15 september te Sneek.

'Een nieuwe herfst, een nieuw geluid' – zo is de aanhef van onze nieuwe pastor in de parochie in haar kennismakingscolumn in het parochieblad – een variant op het gedicht van Herman Gorter 'een nieuwe lente, een nieuw geluid'. Dat is vanzelfsprekend van toepassing op een pastor die in deze tijd van het jaar een nieuwe werkkring aanvaardt. Eigenlijk geldt dat voor iedereen, die na een welverdiende vakantie welgemoed aan de slag gaat. Inmiddels krijgen de koren door de teruggekeerde vakantiegangers weer hun volledige bezetting, kan de repetitietijd goed besteed worden en krijgen de vieringen kerkmuzikaal een volwaardig aanzien. Wij hopen dat de koren van deze nieuwe energie een goed gebruik maken.

Redactie

Korenavonden:

De NSGV in het bisdom Groningen-Leeuwarden organiseert in het komende seizoen weer enkele korenavonden. De eerste korenavond is op:

**donderdag 29 januari 2015 's avonds om 19.00 uur (n.b. deze datum is gewijzigd).
in de St. Martinuskerk te Sneek.**

Het thema van deze bijeenkomst is: **Openings- en slotlied.**

Wat voor normen kun je daarvoor aanbrengen?

Wat kan meerstemmig en wat niet?

Kies je een refrein- of een strofenlied?

Hoe houd je rekening met een processie?

Opgave voor de korenbijeenkomst zo spoedig mogelijk bij Anja Haaze, e-mail a.haaze@home.nl, telefoon 0514 562381.

***In het voorjaar (maart/april) van 2015 organiseren we korenavonden Leeuwarden en in Oost-Groningen, nadere details volgen via deze nieuwsbrief.
NSGV-bestuur Bisdom Groningen-Leeuwarden.***

Cantor cursus 2015

De cantor cursus voorjaar 2014 is niet doorgegaan, maar we organiseren graag in de periode januari/februari 2015 te Emmeloord weer een cantor cursus. U kunt zich daarvoor alvast aanmelden via Lisette Winter l.winter@bisdomgroningenleeuwarden.nl. In de volgende nieuwsbrief melden we de details en data.

Inspiratiedag voor koren en voor wie ook graag zingt Liederen om te herdenken, ingeleid door Chris Fictoor.

In de katholieke traditie wordt op 2 november jaarlijks een Allerzielenviering gehouden. In deze viering worden onze dierbare overledenen van het afgelopen jaar herdacht. Een moment waarop wij hen, die ons zijn ontvallen, in het Licht willen plaatsen.

Zaterdag 25 oktober, een week voor Allerzielen, zal Chris Fictoor in de St. Bonifatiuskerk te Leeuwarden van 10.30 tot 14.00 uur herdenkingsliederen uit zijn nieuwste bundel 'Vijftig liederen' instuderen.

Het Beraad Liturgie van de Titus Brandsmaparochie te Leeuwarden nodigt koorzangers en liefhebbers van zang uit hieraan actief deel te nemen.

Na de zangbijeenkomst of in de pauze is er gelegenheid een kaars aan te steken bij de Pieta in de St. Bonifatiuskerk.

Iedereen die van zingen houdt, is welkom. Entree € 10,00.

Lunchpakket zelf meenemen, voor soep wordt gezorgd.

Voor koorleden van Titus Brandsmaparochie is deelname gratis na opgave bij het kerkelijk bureau kerkelijkburo@titusbrandsmaparochie.nl.

De bundel 'Vijftig Liederen' van Chris Fictoor is in de kerk te verkrijgen (€ 15,00).

Titus Brandsmaparochie Leeuwarden.

Terugkomochtend voor cantores (gewijzigde datum)!

Net als in 2013 organiseert het NSGV-bestuur een terugkomochtend voor de cursisten die in de afgelopen jaren de cantor cursus hebben gevolgd. De terugkomochtend is niet, zoals eerder gepland op zaterdag 8 november 2014, maar op zaterdag 29 november van 10.00 tot 12.00 uur op een nog te bepalen locatie. Houdt hiervoor onze volgende Nieuwsbrief in de gaten. Cursusleiders zijn: Hendrikje van den Berg en Pastoor J. Alferink. Deze ochtend is ook bedoeld voor mensen die belangstelling hebben voor een cantor cursus. Zij kunnen alvast proeven aan hetgeen wordt aangeboden tijdens de cursus. Belangstellenden (nieuwe cursisten en oud-cursisten) kunnen zich alvast aanmelden bij Lisette Winter:

l.winter@bisdomgroningenleeuwarden.nl.

NSGV-bestuur Bisdom Groningen-Leeuwarden

Inventarisatie kinderkoren en dirigenten van kinderkoren (herhaalde oproep).

Het NSGV-bestuur inventariseert graag welke *kinderkoren* op dit moment actief zijn in het bisdom en of er bij de dirigenten van de kinderkoren behoefte is aan ondersteuning bij het leiding geven. Wij maken daar graag werk van.

Daarom hierbij de uitnodiging aan dirigenten van kinderkoren om een inhoudelijke reactie naar ons te sturen, via het secretariaat l.winter@bisdomgroningenleeuwarden.nl. Bij voorbaat dank.

NSGV-bestuur Bisdom Groningen-Leeuwarden

De schriftlezingen in de komende tijd.

Liturgie staat nooit stil, ook niet in de vakantietijd. Geïnteresseerde kerkgangers zullen dat op hun vakantiebestemming gemerkt hebben. In de doorlopende evangelielezing, dit jaar uit het evangelie volgens Matteüs belanden wij in de komende tijd in hoofdstuk 21 en volgende, waarin wij veel gelijkenissen te horen krijgen. In de woorddiensten worden antwoordpsalmen gezongen, die voor koren en cantores en ook voor de kerkgangers geen onbekenden zijn, zoals psalm 25 'Naar U gaat mijn verlangen, Heer' en psalm 23 'Mijn herder is de Heer' en psalm 18 'Heer U heb ik lief, mijn sterkte zijt Gij'.

De reeks van de zondagen door het jaar wordt in het weekend van 1 en 2 november onderbroken voor de viering van Allerheiligen en Allerzielen. De zondagen daarna, het einde van het kerkelijk jaar, hebben de schriftlezingen als thema de voltooiing, de parousie, de verwachte terugkeer van Christus op aarde.

Voor de keuze van de gezangen zijn de schriftlezingen een belangrijk gegeven. Men raadplege steeds www.donek.nl en/of de koorinformaties.

Redactie

Uitgaven rond de muziek in de liturgie.

Punctum 2014-2 (een uitgave van het NSGV-bestuur Bisdom Groningen-Leeuwarden) is in september 2014 verschenen. Daarin onder meer het jaarverslag 2013 en een liedbespreking door Ulbe Tjallingii, 'Glorie de Eeuwige', in GvL 383, in het Liedboek 2013 nr. 299. Natuurlijk ontbreekt de rubriek Fiori Musicali van Peter Postma niet, deze keer over cantores en cantices (zie ook: Citaat).

Het **Bulletin** van de Vereniging voor Latijnse Liturgie (augustus 2014) bevat een uitgebreide terugblik op de algemene ledendag van de vereniging op zaterdag 10 mei te Oudenbosch. Onder meer de preek, gehouden tijdens de volledig Latijnse Mis in de buitengewone (Tridentijnse) vorm door pastoor C. Mennen en de voordracht door de abt Dom Louis-Marie de Geyer d'Orth 'De morgen van een monnik' zijn volledig opgenomen. Verder wordt er teruggeblikt op het Nederlands Gregoriaans Festival te Ravenstein op 14 en 15 juni. Opvallend was het bericht over de toestand van de 'hoofdkerk' van de vereniging, de Sint Willibrorduskerk te Utrecht, die onteerd wordt door culturele voorstellingen met een mogelijk onterend karakter.

Tijdens en na het zomerreces ontvingen wij uit de diocesane afdelingen van de NSGV weer de nieuwsbrieven met informatie voor kerkmusici, koren en cantores. Ze zijn te vinden op de site van de NSGV www.nsgv.nl. De NSGV in het bisdom Haarlem-Amsterdam stuurde een extra nieuwsbrief 'Doorgeven', waarover elders in deze Nieuwsbrief meer.

Zowel **Opmaat** (september 2014) van de NSGV-'s Hertogenbosch als de **Nieuwsbrief** (september 2014) van de NSGV-Utrecht melden veel over de priester-componist Floris van der Putt, in verband met het 'Floris van der Putt-jaar' in 2015. In dit jaar is het 100 jaar geleden dat hij werd geboren, en 25 jaar geleden dat hij overleed. Dit gedenkjaar start met een concert op zondag 7 december in de Kathedraal in Den Bosch. Verder kunnen we veel zangdagen en soortgelijke activiteiten verwachten, zal in de loop van het jaar een van de televiesemissen in het teken staan van zijn composities, en wordt in het najaar 2015 het boek 'Floris van der Putt – Een muzikale biografie' gepresenteerd. Wie op de hoogte wil zijn van het actuele programma kan vanaf oktober de website www.florisvanderputt.nl raadplegen.

Van de **Stichting Chris Fictoor Foundation** ontvingen wij Nieuwsbrief nummer 5. Deze stichting heeft het initiatief genomen om een dirigenten academie te starten. Een van de

activiteiten van deze academie is de Leiderschap Academie Dirigenten (LEAD). In het weekend van 19-21 september aanstaande gaat de Academie van start met een eerste weekend op het stijlvolle resort Hof van Saksen.

'In the LEAD' is het motto van de Academie en is gericht op pas afgestudeerde dirigenten, voor zowel orkest, opera, koor als harmonie/fanfare/brassband (HaFaBra).

Informatie en aanmelding via 06-53799635 of c.w.a.fictoor@gmail.com.

Punctum vanaf 2015 digitaal!

In aansluiting op alle andere bisdommen gaat ook NSGV bisdom Groningen-Leeuwarden over op digitale uitgave en verzending van Punctum. Het bestuur heeft besloten tot deze wijziging. Deels spelen de kosten hier een rol, niet alleen de kosten van het drukken zelf, maar ook de besparing van werkzaamheden als het verzenden, het bijhouden van het ledenbestand en de verwerking van de abonnementsgelden in de administratie. Voor de digitale versie is geen abonnementsgeld verschuldigd.

De belangrijkste reden is dat Punctum – vanaf 1 januari 2015 in combinatie met de Nieuwsbrief – directer en door een groter leespubliek kan worden gelezen. Bijvoorbeeld het doorgeven van het blad in koren is niet meer nodig. Het bestuur gaat er van uit dat de meeste mensen een e-mailadres hebben. Hier ligt nog een taak voor de secretariaten van de koren: de koorleden wijzen op het doorgeven van het e-mailadres aan het secretariaat van de NSGV in het bisdom Groningen-Leeuwarden: l.winter@bisdomgroningenleeuwarden.nl. Voor die koorleden die geen e-mailadres hebben, kunnen koren zelf een exemplaar afdrukken.

Bestuur NSGV bisdom Groningen-Leeuwarden.

Nieuwe tekst van Onze Vader voor alle Nederlandstalige katholieken.

Het Onze Vader is vermoedelijk het bekendste christelijke gebed ter wereld, dat vele gelovigen uit het hoofd kennen. Of beter: een tekst. Want er zijn verschillende versies in omloop. Er is een protestantse, een Nederlands Katholieke en een Vlaams Katholieke versie.

Die laatste twee worden nu samengebracht. De Belgische en Nederlandse bisschoppen zijn het eens geworden over een tekst voor het hele Nederlandse taalgebied. Zij maken nog bekend, wanneer de nieuwe tekst, goedgekeurd door Rome, gebruikt gaat worden.

De tekst wordt als volgt:

Onze Vader, die in de hemel zijt,
uw naam worde geheiligd,
uw rijk kome,
uw wil geschiede,
op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij vergeven aan onze schuldenaren
en breng ons niet in beproeving
maar verlos ons van het kwade.

Opvallend is de verandering in de zinsnede '... en leid ons niet in bekoring'. Het woord 'beproeving' lijkt de juiste vertaling te zijn van het Latijnse 'tentatio'. In de ogen van velen wordt het woord 'bekoring' geassocieerd met iets positiefs: het landschap, de muziek etc.

kan een ieder bekoord hebben. In de protestantse kerken wordt de tekst ‘... en leid ons niet in verzoeking’ gebruikt.

Een grote vraag is of de vele trouwe gelovigen, volhardend in hun gebed levenslang gedaan, de oude formulering wel is af te leren, en de nieuwe tot zich te nemen, wij zullen zien!

Niet bekend is welke consequenties verbonden zijn aan de inmiddels vele muzikale zettingen van ‘Onze Vader’.

Redactie.

Nieuwe diocesane organisatie voor kerkmuziek: Bisschop Punt richt KSSG Haarlem-Amsterdam op.

Op woensdag 3 september 2014 – de gedachtenis van de heilige Gregorius de Grote – heeft de bisschop van Haarlem- Amsterdam, Mgr. dr. Jozef M. Punt, het decreet ondertekend waarmee de oprichting van de **Kerkelijke Stichting St. Gregorius in het bisdom Haarlem-Amsterdam** (KSSG Haarlem-Amsterdam) een feit werd. Deze stichting stelt zich ten doel om onder verantwoordelijkheid van de diocesane bisschop de studie en de beoefening van de kerkmuziek te bevorderen en neemt daarmee de taak over die tot nu toe werd uitgevoerd door de Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging in het bisdom Haarlem- Amsterdam (NSGV Haarlem-Amsterdam).

De bisschop heeft de zittende bestuursleden van de NSGV Haarlem-Amsterdam benoemd tot bestuurslid van de nieuwe stichting.

In 2011 hebben de Nederlandse bisschoppen besloten de verantwoordelijkheid voor het landelijke beleid met betrekking tot de kerkmuziek toe te vertrouwen aan de Nationale Raad voor Liturgie, respectievelijk de Beleidssector Liturgie. De diocesane NSGV-afdelingen zouden voortaan als zelfstandige ‘verenigingen’ hun taak onder verantwoordelijkheid van de plaatselijke bisschop gaan voortzetten.

Omdat de verenigingsstructuur in de praktijk niet blijkt te functioneren, is er voor gekozen om de diocesane kerkmuzikale activiteiten voortaan onder te brengen in een kerkelijke stichting. In de komende tijd zal de naam KSSG Haarlem-Amsterdam (KSSG H-A) steeds vaker gebruikt worden. Zolang de NSGV als landelijke korenorganisatie blijft voortbestaan, zal het bestuur van de KSSG H-A blijven fungeren als het diocesaan NSGV-afdelingsbestuur en als zodanig ook verantwoordelijkheid blijven dragen voor het toekennen van onderscheidingen voor jubilerende koorleden en kerkmusici.

Verder blijven het bestuur en de medewerkers van de KSSG Haarlem-Amsterdam gewoon doen wat zij tot nu toe steeds gedaan hebben: de kerkmuziek ondersteunen met cursussen, studiedagen, zangdagen en andere activiteiten.

Extra nieuwsbrief ‘Doorgeven’ NSGV bisdom Haarlem-Amsterdam.

Noot van de redactie: Blijkens het jaarverslag 2013 onderneemt de diocesane NSGV in het bisdom Groningen-Leeuwarden voorlopig geen actie tot het nader uitwerken van een eigen status. (Punctum 2014-2).

Redactie.

DoNeK

De vernieuwde website (www.donek.nl) van de computerzoekmachine DoNeK (Documentatie Nederlandstalige Kerkmuziek) is via het internet bereikbaar geworden. Het programma bevat alle Nederlandstalige liturgische muziek, ruim 24.000 titels. Met de vernieuwing van de website is het programma toekomstbestendig en gebruiksvriendelijker en zijn storende fouten uit het programma verdwenen.

Met DoNeK (Documentatie Nederlandstalige Kerkmuziek) kun je voor alle zon- en feestdagen alle liturgische muziek op alle mogelijke manieren en voor alle koorsoorten snel

opzoeken. **Gebruik DONEK drie maanden gratis !** Mail daarvoor naar info@nsgv.nl.
(vermeld adresgegevens en e-mailadres).
Redactie.

TV-Eucharistievieringen

De eerstvolgende TV-Eucharistieviering uit ons bisdom vindt plaats op zondag 19 oktober 's morgens om 10.30 uur vanuit de St. Martinuskerk te Sneek (NPO 2). Hoofdcelebrant in deze viering is onze bisschop Mgr. G.J.N. de Korte. Muzikale medewerking verlenen de gezamenlijke koren van de parochie.

Redactie

Personalialia

Op zaterdag 30 augustus overleed predikant, dichter en musicus **Bernard Smilde** uit Leeuwarden op 92-jarige leeftijd. Hij componeerde en schreef veel liederen vooral voor gebruik in de reformatorische kerken. Daarnaast vertaalde hij ook vele kerkelijke liederen in het Fries. Het meest gezongen zal zijn zijn melodie op het lied 'Gij zijt voorbijgegaan', een tekst van Huub Oosterhuis, die in de bundel 'Gezangen voor Liturgie' staat op de melodie van Jean Tabourot (GvL 451).

Persbericht september 2014.

Heeft uw parochie een muzikale activiteit? Meld het ons!

Het komt voor dat plaatselijke initiatieven als studiedagen, workshops, cursussen e.d. worden georganiseerd. De NSGV in ons bisdom kan dit alleen maar stimuleren en aanbevelen, ook verder dan de parochiegrenzen reiken. Daarom roepen wij parochies (parochie- en koorbesturen) op om dergelijke activiteiten bij ons te melden. Via de NSGV-kanalen kunnen wij in ruimere kring bekendheid daaraan geven en eventueel bijdragen in de organisatie. Voor meer informatie: het secretariaat van de NSGV bisdom Groningen-Leeuwarden, telefoon 050-406 58 88, e-mail l.winter@bisdomgroningenleeuwarden.nl

Vacatures

Na zes jaar nam Anita Zuidinga afscheid als dirigente van het koor Sometimes in Zandberg. Met veel plezier heeft ze haar werk voor ons koor gedaan, maar voor haar was het tijd voor andere uitdagingen. Onze dank gaat uit naar haar voor al het werk, dat ze heeft verricht en waardoor het koor op het huidige niveau gekomen is.

Door haar vertrek is er een vacature ontstaan voor de functie van dirigent(e). Maar nu moeten we op zoek naar een nieuwe dirigent(e), eventueel ook als toetsenist.

Het koor Sometimes is een enthousiast koor in Zandberg, opgericht 2003 en dus ruim tien jaar oud. Het koor telt 30 leden en heeft drie- en vierstemmige gezangen op het repertoire. Er wordt gezongen in de vieringen van de parochiekerk te Zandberg, maar ook in de andere parochiekerken, Borg Westervolde en de A-Horst.

Graag roepen wij gegadigden op die dit zou kunnen of willen, wellicht zijn er ook mensen die ons hierin kunnen tippen. Alle informatie die kunnen leiden tot een waardige opvolger ontvangen wij graag per e-mail inarolfers@ziggo.nl of telefonisch naar Jan Wijnholds, telefoon 0599-662236.

Koorbestuur Sometimes.

Het koor Idem Dito van de H. Fredericuskerk te Steggerda is op zoek naar een **dirigent**. Belangstellenden kunnen reageren via e-mailadres idemdito@hetnet.nl.

Hebt u een vacature voor dirigent of organist, of wilt u zich aanbieden als musicus, dan kunt u dat melden bij ons. In deze Nieuwsbrief, die regelmatig wordt verzonden naar vele adressen, maken wij melding van uw vacature of aanbod.

Kerkmuzikale regels

Het eucharistisch gebed in de eucharistieviering wordt ingeleid door de prelatie, een plechtige lofbede die door de voorganger wordt uitgesproken of gezongen. In de prelatie wordt God de Vader verheerlijkt en gedankt voor alles wat Hij voor de mensheid heeft gedaan.

'Prelatie' is afgeleid van het Latijnse 'praefatio', dat letterlijk betekent 'iets wat bij wijze van inleiding wordt gedaan'. In de eucharistieviering is de prelatie de plechtige inleiding tot het sacramentele offer van Jezus.

Het Romeins missaal kent tientallen prelaties. Zo heeft elk hoogfeest zijn eigen prelatie.

Een prelatie wordt altijd voorafgegaan door de dialoog tussen voorganger en volk.

Hierna wordt de prelatie uitgesproken of (bij voorkeur) gezongen. De eerste woorden daarvan luiden altijd als volgt:

'Heilige Vader, machtige eeuwige God,
om recht te doen aan uw heerlijkheid,
om heil en genezing te vinden zullen wij u danken,
altijd en overal door Christus onze Heer.'

Het slotgedeelte van de prelatie is een voorbereiding op het loflied 'Sanctus'. De tekst van dit gedeelte ligt niet vast, maar luidt ongeveer als volgt: 'Daarom, met alle, machten en krachten, met allen die staan voor uw troon, loven en aanbidden wij U en zingen U toe vol vreugde'. Hierna het 'Sanctus – Heilig', door allen te zingen.

Redactie

Citaat:

'... Daarom zijn er in de toekomst veel enthousiaste voorzangers nodig. Hun namen zullen, 'wanneer zij op reis gaan', echt niet meer in stenen letters uitgebeiteld worden. Maar zij zullen als cantor of cantrix, al tijdens hun leven, de vreugde mogen smaken van meelevende en meezingende parochianen'.

Peter Postma, Fiori Musicali – Punctum 2014-2.

RESERVE-KERKMUSICI

Op de hier genoemde kerkmusici kunt u in noodgevallen of bij gelegenheid rechtstreeks een beroep doen voor repetities, vieringen, uitvaarten. Aanvullingen voor deze lijst zijn welkom.

Loek van der Heide , Harlingen cantor	t. 06-43023468 e. loekvanderheide60@gmail.com
Wil Jongma , Wolvega dirigent, cantor	t. 0561-612662 e. wjongma@kpnplanet.nl
Trevor Mooijman , Veendam dirigent, organist	t. 0598-717193 e. mooijman.trevor@gmail.com
Gerard Schoemakers , Emmen dirigent, niet op woensdag- en donderdagavond	t. 0591-623904 06-31291423 e. gerard-schoemakers@hotmail.com
Ulbe Tjallingii , Deinum dirigent, organist, cantor	t. 06-14859557 e. tjallingii2@zonnet.nl www.huisderschonekunsten.nl
Dirk de Vries , St. Annaparochie cantor, dirigent en organist, op woensdagavond	t. 0518-401686 e. muziek-school_durkdevries@mail.com

COLOFON

Nieuwsbrief 25, 4e jaargang, nr. 5.

Deze nieuwsbrief is een uitgave van de NSGV in het bisdom Groningen-Leeuwarden. Ze wordt gezonden aan degenen van wie het e-mailadres bij het secretariaat bekend is. Ze verschijnt vijf à zes keer per jaar na elke bestuursvergadering. Verdere verspreiding is toegestaan en wordt aanbevolen. Het abonnement is gratis. Aan- en afmelding bij het secretariaat: l.winter@bisdomgroningenleeuwarden.nl.

Kopij voor nieuwsbrief nr. 26 van november is welkom vóór 31 oktober 2014 bij het secretariaat Lisette Winter, telefoon: 050-4065888 of e-mail: l.winter@bisdomgroningenleeuwarden.nl

Redactie: Wil Jongma
wjongma@kpnplanet.nl

Bestuur NSGV Bisdom Groningen-Leeuwarden:

Peter van der Weide (voorzitter)
Boudien Janssen-Terbraak (secr.)
Jos Manshande (penningmeester)
Cecilia Bekema (lid)
Ulbe Tjallingii (auditor)

NSGV in het bisdom Groningen-Leeuwarden.
Secretariaat: Ubbo Emmiussingel 79, 9711 BG Groningen.
Telefoon 050-406 58 88, e-mail l.winter@bisdomgroningenleeuwarden.nl.
www.nsgv.nl